

נאר של נייר

אליזמר גוסס קושינסקי * חפר + שמר. מגיעים

לקויהגמר * קויאדום על לבנון * המיקטרת המעופפת ודבשת

המתוסכל * מין ושירה בכפיפה אחת * הלית מכה שוב

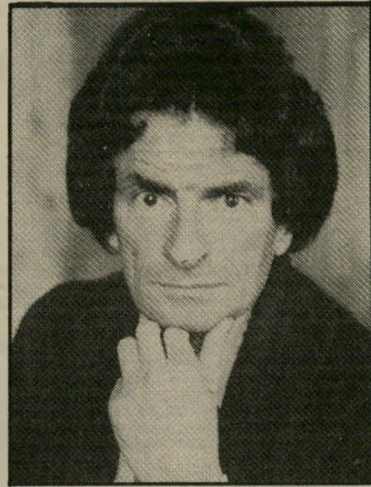
תרגום

תהילה

בשנים האחרונות הפכו ספריו של הרופא האמריקאי ממוצא פולני יז'י קושינסקי, למקובלים במדיה-הספרים המודרניים לעברית. אחרי הציפור הצבועה, להיות שם, צעדים ופגישה עיוורת הגיע תורו של מכתב-מישחק. שחברו בו כל המאפיינים של סיפורי קושינסקי. גיבור מכתב-מישחק הוא ג'ורדאר, כוכב רוק. אליזמר הבוחר להתבודד מעיני מעריציו. באולפניו הפרטיים, בחוזה, בדבר דרום-קליפורניה הוא מקליט את שיריו. ג'ורדאר אינו את רוחו בשווייץ, ושומר על דמות אפופת מיסטוריו. עלילת הרומן מתמקדת בזיממתם של תלמידת בית-ספר למוסיקה ג'וליאד, אנדריאה, ומלחין נשכח בשם פטריק דומסטרוי, לאתר את ג'ורדאר ולחשוף את זהותו. במכתב-מישחק ממשיך קושינסקי במסע בדיקת האכזריות האנושית.

מכתב-מישחק הוא מביא בכמה רבדים את סיפור הקאריירה-לשעבר של דומסטרוי כמלחין, המתפרנס כעת מעבודות מוזמנות כמלווה בפסנתר בבארים של ברוקס. דומסטרוי, במסע חיפושיו אחרי ג'ורדאר, עובר דרך דיסקוטקים, אולפני הקלטה, פסנתרניות בית-הספר ג'וליאד המחפשות תהילה, עד שהוא מגיע לפיתרון התעלומה.

יז'י קושינסקי — מכתב-מישחק; עברית: עתליה הרכבי, הוצאת עם עובד; 295 עמודים (כריכה רכה).

סופר קושינסקי

מילחמת פרים: אשה גבר

כראשית חיפושיו הוא מתאהב במעבידתו המטרפת, בעלת הסטיות-המיניות שכל-כך אופיניות לספריו של קושינסקי, ועד מהרה הוא נצמד לדונה, פסנתרנית כושית, הזוכה בתחרות לנגינת שופן בוארשה, ומותש אחרי תגליתו על זהותו של ג'ורדאר, שאינו אלא בנו של מפיק התקליטים, שבעבר הרחוק הפיק את תקליטיו של דומסטרוי.

מכתב-מישחק הוא עוד אחד ממסעותיו של קושינסקי אל חלום האלימות האמריקאי, שבדומה לכל מהגר הוא שואף להתעלות בתיאורו גם על האמריקאים. בסופרי אמריקה, קושינסקי יוצר במכתב-מישחק, בדומה לשאר ספריו, השוואה בסדר-גודל של גילחמת-פרים לעימות

הנצחי שבין גבר ואשה, והוא אף כותב: "כאשר הפר תשש, לבסוף, וראשו שחוח, רק אז מניף המטאדור — כאשה דחוייה המבקשת לנקום באהובה הכורג — את החרב ונועץ אותה בנקודה הפגיעה ביותר בעולם — לב הגבר."

אין ספק כי דמותו של ג'ורדאר במכתב-מישחק היא בבחינת הצגת שני הצאים סותרים של אישיותו של קושינסקי עצמו. הוא מעמת שני הצאים אלה, את הישות הצעירה ושוקקת-החיים, מול הישות המדוקדקת, הסרת-הביטחון והנשחרת.

הנפשות הפועלות במכתב-מישחק אפור-פוחית, בדומה לשאר הנפשות המופיעות בספריו, כאנדריאה, שארונה היה תיבת תענוגות מובהקת של כלים פכסואלים וברסכסואלים, כפי שראה דומסטרוי במי-דה של פליאה...

מכתב-מישחק הוא גם בבחינת רומן בלשי, המוליך את הקורא אל גיבכי מר-סיקת-הסופ של אמריקה, לנוכח שקיעת המוסיקה הקלאסית, בתיאורים מוסיקליים רבייבקיאות. זהו מסע אל תוך הנפש של ארצות-הברית, של בן-המהגרים מפולין, שכבש ארץ זו. מכתב-מישחק הוא ספר מומלץ לקריאה, גם תרגומה הרהוט של עתליה הרכבי, שם לא מוכר עדיין, היופך ספר זה קריאה יותר משאר תרגומיו של קושינסקי לעברית.

תיעוד

בדם ואש

סידרת הסיפורים קו אדום בעריכת ג'ורדאר רון ובהוצאת הקיבוץ המאוחד.

הסכה במהלך השנה לסידרה פוליטית ממדרגה ראשונה, בסידרה זו ראה אור החודש הקובץ מילחמת-לבנון בין מחאה להסכמה.

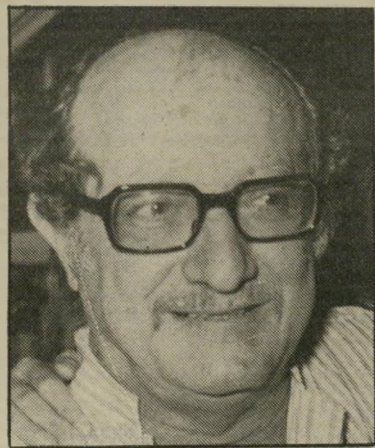
בקובץ משתתפים בין השאר יצחק כרמל, (לבנון בדם ואש); יצחק רבין, (אשליה מדינית ומחירי); מתי שמוינברג, (מגמות ותמורות כאשף); אלוף הראבן, (מדינה יהודית שטיקרה הכוח?); דן הורוביץ, (המילחמה בה נשבר הקונסנזוס הלאומי) ואברהם בורג, (אנו מאשימים).

המאמרים מעניקים מימד עומק למרכיבי השונים של מילחמת-לבנון, כמו הפרק הרמטכיל שקם על יוצרו מאת אמיר אורן, או מגמות ותמורות באשף מאת מתי שמוינברג. גם רשימתו של אלוף הראבן מדינה יהודית שטיקרה הכוח? מפענח כמה מהמיתוסים של מלחמה זו, ביניהם מיתוס הטרור (1980) — הרונים מפעולות טרור בארץ: 10. הרונים כתאונות-דרכים: 434. 1981 — הרונים בפעולות טרור בארץ: 8. הרי גים כתאונות-דרכים: 400. 1982 — הרוני צה"ל כמילחמה בלבנון: 450; מיתוס שלום הגליל; מיתוס מיצבורי ה' נשק העצומים, גם הפוקים על מרכזיות הכוח בהותה של ישראל והפליטיסטינים; עם חלש שתדמיתו מילצתית מרתקים למדי.

דן הורוביץ, ברשימתו המילחמה בה נשבר הקונסנזוס הלאומי, מוליך את הקורא אל: הקונסנזוס וסף האמינות. אחרון המאמרים, מאמרו של אברהם בורג, אנו מאשימים, מביא מעולמו של אחד מראשי המחנים בארץ מאז המילח-

מילחמת לבנון — קובץ; סידרת קו אדום; הוצאת הקיבוץ המאוחד; 177 עמודים (כריכה רכה).

החוויה הישראלית "פרס ישראל" ומיצעד הפיזיונומים המאוזן

תמלילן חפר

פיזיונאי להשכיר

* הם עוד אומרים, תרדה, מליחה וי-בבכשה...! אכן, גם זה מוסר אלוהים, כמאמר המי שורר, וראוי התמלילן חיים חפר לעמוד כבדווגה של נעמי שפר, בטקס מיצעד הפיזיונומים המאוזן של פרס ישראל תשמ"ג.

מצוי ברשימה זו בעלה, עו"ד מרדכי הורוביץ מחבר קירקס הפרנושים). מאחר שאמרכלי משרד-ההיגור-החתר-

תמלילנית שמר

ביגמיטית של פרטים

בות מודעים לרגישות הציבורית בנושאי תרבות, ובעיקר בשאלת כיבודים תרבו-תיים כמו פרס ישראל, הם החליטו להעי-

הגועלינש התרבותי של ממשלת-ישרא-אל הגיע באחרונה להישג חדש, עוד הישג ברשימת ההישגים של רידוד התרבות הישראלית אל מיי-האפסיים של הפור פוליום השילטוני של מנחם בגין ובר-חריו. את מקומם של פרופסורים, שזכו בעבר הרחוק בפרס ישראל עבור הישגים יוצאי-דופן, המיר שריהיגור-התרבות זבולון המר, בפיומנאים. ההודעה על הענקת הפרס לתמלילנים נעמי שמר וחיים חפר, בשותפות עם המלחין משה וילנסקי — ניתנה באחרונה.

בעוד שלגבי משה וילנסקי, שהוא מל-חין מחונן, בעל איכויות מוסיקאליות רבות שהעניקו תרומה משמעותית ביותר לתרבות המוסיקה בישראל, יש הצדקת-מה בזכייתו בפרס ישראל, הרי שזכייתם של שמר וחפר בפרס זה מעידה על אותה פופוליוזם של ממשלת-ישראל של ראשית שנות ה-80.

נעמי שמר, שהפכה השנה לביגמיטית של כלת-פרטים על "שירתה" (כפי ש'ועדות-השופטים מכנות את תמליליה) כאשר זכתה לפני כחודשיים בפרס ז'בו-טינסקי ועכשיו בפרס ישראל, זכתה בשני פרסים אלה אל בשל תרומתה כתמלילנית, אלא בשל עמדותיה הפוליטיות הניצחיות-קיצוניות, עמדות שהפכו אותה לאחת מן הבודדות שבין "אנשי הרוח" התומכים בממשלת-ישראל הנוכחית (בחברותא עימה